

Rozporządzenie
Prezesa Rady Ministrów
z dnia .....

zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów
karnych za wybrane rodzaje wykroczeń

Na podstawie art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania
w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz.848) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie
wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń
(Dz. U. Nr 208, poz. 2023) w załączniku do rozporządzenia wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tabela B otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego
rozporządzenia;
- 2) po tabeli B dodaje się tabelę C w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do
niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie zostało opracowane na podstawie art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848).

Mając na uwadze konieczność zapewnienia czytelności wprowadzonych zmian, zasadnym jest zmiana całej tabeli B w załączniku do obowiązującego rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń (Dz. U. Nr 208, poz. 2023), uwzględniająca ciągłość numeracji poszczególnych pozycji po wprowadzeniu nowych i usunięciu niektórych pozycji dotychczas zawartych w tabeli.

Proponowane zmiany w pierwszej kolejności wynikają z ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o zmianie ustawy o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 57, poz. 381). W jej efekcie wprowadzono nowe przepisy dotyczące zachowania bezpiecznego odstępu między pojazdami podczas zatrzymania w tunelu oraz zmieniono niektóre przepisy dotyczące używania świateł zewnętrznych pojazdów. Wobec dodania nowego art. 47a w ustawie – Prawo o ruchu drogowym, uznano za zasadne określenie wysokości mandatu karnego za niezachowanie wymaganego odstępu za poprzedzającym pojazdem podczas zatrzymania w tunelu. Mając na uwadze cel regulacji, wydaje się że przewidywana kwota 100 zł jest wystarczająca dla zdyscyplinowania kierujących pojazdami do przestrzegania porządku prawnego w tym zakresie. Zmiana ta została zawarta pod pozycją 126 tabeli B.

W odniesieniu do używania świateł niezbędna stała się aktualizacja podstaw prawnych zawartych w kolumnie 4 dla poz. 145-148 w dotychczasowym brzmieniu tabeli B załącznika do rozporządzenia. Mając na uwadze potrzebę dyscyplinowania kierujących motorowerami do używania świateł w okresie od zmierzchu do świtu, zrezygnowano z odrębnego uwzględniania tej grupy kierujących pojazdami (dotychczasowa poz. 149), tym samym w razie konieczności mandat będzie wymierzany w wysokości przewidzianej dla kierujących innymi pojazdami wyposażonymi w światła mijania. Wobec uchylecia art. 51 ust. 4 ustawy – Prawo o ruchu drogowym, zasadnym jest pominięcie pozycji odwołującej się do tego przepisu. Nowe regulacje w zakresie używania świateł zewnętrznych pojazdów zawarte są w poz. 147-150 tabeli B.

Dążąc do podniesienia poprawy bezpieczeństwa ruchu w związku z jednym z najbardziej niebezpiecznych manewrów, przewiduje się skonkretyzowanie mandatu karnego za naruszenie podstawowego obowiązku przed przystąpieniem do wyprzedzania w zakresie upewnienia się co do widoczności i miejsca. Wyrazem tego jest dodanie nowej pozycji uwzględniającej niezastosowanie się do tego obowiązku (poz. 57 tabeli B). Jednocześnie, mając na uwadze, że nieupewnienie się przez kierującego przed wyprzedzaniem, czy ma odpowiednią widoczność i miejsce do wykonania manewru oraz czy inny kierujący nie rozpoczął manewru wyprzedzania, ma charakter materialny, a więc musi wywołać określony skutek (utrudnienie lub zatamowanie ruchu, lub zagrożenie bezpieczeństwa), zrezygnowano z kwalifikacji tego wykroczenia z art. 97 Kw., pozostając przy kwalifikacji z art. 90 Kw. Jeżeli niedopełnienie tego obowiązku spowoduje zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, mandat zostanie nałożony w wysokości określonej w sposób wskazany w nowej poz. 241.

Kolejna zmiana podyktowana nowelizacją ustawy – Prawo o ruchu drogowym dokonana ustawą z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 176, poz. 1238). W szczególności, poprzez dodanie w art. 71 nowego ust. 5a, w doniesieniu do kierującego pojazdem zarejestrowanym za granicą, którego nie jest właścicielem, wprowadzono wymóg posiadania dokumentu potwierdzającego prawo do używania pojazdu. Dlatego też nieposiadanie przy sobie tego dokumentu przez kierującego pojazdem, stanowiące wykroczenie określone w art. 95 kw, powinno być również wyspecyfikowane w zmienianym rozporządzeniu, podobnie jak np. nieposiadanie prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego. Zmiana polegająca na uzupełnieniu podstawy prawnej uwzględniona jest w kolumnie 4 poz. 189 tabeli B.

Dążąc do zwiększenia bezpieczeństwa pieszych na chodniku, ale również rowerzystów, proponuje się w pozycji 78 podnieść wysokość mandatu karnego z 50 zł na 100 zł w przypadku jazdy wzdłuż po chodniku lub przejściu dla pieszych innym pojazdem niż silnikowy. Wykroczenia tego dopuszczają się zazwyczaj rowerzyści, którzy w sposób bezprawny używają ciągów przeznaczonych dla pieszych. Z drugiej jednak strony, wjeżdżając na przejście dla pieszych, z reguły z większą niż oni prędkością, stwarzają niebezpieczne sytuacje dla kierujących pojazdami zbliżającymi się do przejścia. Mając na uwadze, że infrastruktura drogowa w Polsce w zakresie stworzenia rowerzystom odpowiednich warunków do bezpiecznej jazdy nie jest jeszcze wystarczająca, wydaje się, że

przedstawiona propozycja przyczyni się do ograniczenia zjawiska korzystania przez rowerzystów z części drogi przeznaczonych dla pieszych.

Mając na uwadze realizację uchwały Sejmiku RP z dnia 1 sierpnia 1997 r. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. Nr 50, poz. 475) oraz wobec wielu postulatów zasadnym jest skonkretyzowanie wysokości mandatu karnego nakładanego na kierującego pojazdem parkującego bez uprawnienia na miejscu przeznaczonym dla pojazdu osoby niepełnosprawnej. Dotychczas wykroczenie to nie było ujęte w tabeli B załącznika do rozporządzenia, a więc na jego sprawcę mógł być nałożony mandat karny w wysokości ustawowo przewidzianej od 20 do 500 zł. Tak duża rozpiętość możliwej sankcji stwarzała niejednokrotnie wrażenie, że za to wykroczenie, o znacznym ładunku społecznej szkodliwości, sprawca karany jest znacznie łagodniej niż w przypadku naruszenia innych przepisów dotyczących parkowania. Dążąc do zaspokojenia zrozumiałych oczekiwań określonych środowisk oraz mając na celu ograniczenie zjawiska nieuprawnionego zajmowania miejsc postojowych przeznaczonych dla pojazdów osób niepełnosprawnych, zasadnym jest określenie wysokości mandatu na 500 zł. Stanowi to wyraz zrozumienia dla prawa osób niepełnosprawnych do życia bez barier, w tym dostępu m.in. do urzędów i obiektów użyteczności publicznej, o czym mowa w przywołanej Karcie. Propozycje w tym zakresie zawarte są w poz. 231 i 232 tabeli B.

Doświadczenia wynikające z kilku już lat stosowania rozporządzenia wykazują, że przewidziana dotychczas konkretna (250 zł) wysokość mandatu karnego nakładanego na pieszego (w tym kierującego kolumna pieszych lub pędzącego zwierzęta) oraz dla jeźdźcy, niestosującego się do sygnałów świetlnych jest zbyt duża i często jest powodem odmowy przyjęcia mandatu. Mając to na uwadze, uznano za zasadne obniżenie kwoty mandatu do 100 zł w odniesieniu do tej grupy sprawców. Propozycje w tym zakresie przedstawione są w kolumnie 5 poz. 238 i 239.

Proponuje się również uwzględnienie w rozporządzeniu wykroczenia polegającego na niestosowaniu się do sygnałów świetlnych przez kierującego pojazdem. Dotychczasowa możliwość nałożenia za to wykroczenie mandatu karnego w wysokości od 20 do 500 zł nie koresponduje w pełni z wagą czynu, i to zarówno gdy sprawcą jest kierujący pojazdem silnikowym, jak i innym pojazdem, np. rowerem. Z tego też względu, mając na uwadze nagminność niestosowania się przez kierujących pojazdami do sygnałów świetlnych oraz ogromne zagrożenie dla bezpieczeństwa, zwłaszcza dla tych uczestników ruchu, którzy

otrzymują sygnał zielony, proponuje się podniesienie dolnej granicy mandatu karnego z 20 do 300 zł. Pozwoli to na uwzględnienie okoliczności czynu, determinujących ocenę jego społecznej szkodliwości. Propozycja w tym zakresie zawarta jest w poz. 240 tabeli B.

Dążąc do dalszej konkretyzacji wysokości mandatów karnych, proponuje się wprowadzenie w tabeli B nowego wiersza „VI. Spowodowanie zagrożenia w ruchu drogowym” i dodanie pozycji 241 i 242 określających wysokość mandatu karnego w przypadku zakwalifikowania czynu jako wykroczenie z art. 86 Kw. Dotychczas wykroczenie polegające na spowodowaniu zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym nie było uwzględnione w tabeli B. Proponowane rozwiązania przewidują określanie wysokości mandatu na podstawie mandatu przewidzianego za naruszenie stanowiące przyczynę zaistnienia wykroczenia, którego kwota jest powiększona o wysokość 200, jeżeli sprawca jest trzeźwy, lub 300 zł jeżeli jest w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka¹. Jest oczywistym, że łączna wysokość mandatu określona w ten sposób nie może przekroczyć wysokości 500 zł. Przykładowo, jeżeli pieszy nie zastosuje się do czerwonego sygnału świetlnego i wkroczy na przejście powodując zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu, może otrzymać mandat w wysokości 300 zł (100+200), a jeżeli jest w stanie po użyciu alkoholu – 400 zł (100+300).

Dotychczasowe doświadczenia podmiotów realizujących kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów w obszarze transportu drogowego, zwłaszcza Inspekcji Transportu Drogowego, wykazały potrzebę ujednoczenia praktyki w nakładaniu grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia określone w:

- 1) art. 92a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874, z późn. zm.);
- 2) art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych (Dz. U. Nr 180, poz. 1494, z późn. zm.).

W związku z tym proponuje się uzupełnienie załącznika o tabelę C, precyzującą wysokość mandatów za poszczególne rodzaje wykroczeń przewidziane we wskazanych przepisach. Opracowanie odrębnego katalogu wykroczeń dla kierowców realizujących przewozy drogowe i szczegółowe określenie wysokości grzywien za poszczególne naruszenia powinny skutecznie i szybko doprowadzić do zaktywizowania przewoźników i kierowców

---

¹ Przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia nie zabraniają nakładania mandatu karnego na sprawcę znajdującego się w takim stanie.

w zakresie dbałości o przestrzeganie przepisów dotyczących transportu drogowego. Proponowane wysokości grzywien są uzasadnione ryzykiem, jakie niosą ze sobą naruszenia przepisów ww. ustaw. Przewidziane w niektórych pozycjach tabeli C mandaty wyłącznie w górnej granicy ustawowej, mają na celu spowodowanie ograniczenia naruszania przez kierowców realizujących przewozy drogowe przepisów istotnych dla bezpieczeństwa. Naruszenie ww. przepisów ma znaczenie nie tylko dla tych kierowców, ale także dla pozostałych użytkowników dróg oraz przewoźników drogowych.